

Uvod

Dobro došli u knjigu *Klavir i klavijature za neupućene!* U rukama imate sveobuhvatan skup trikova i saveta za sviranje klavira i drugih instrumenata s klavijaturom, uključujući i one elektronske.

Ako nikada niste videli niti spustili šake na klavir ili klavijaturu, nema problema – ova knjiga kreće od samog početka i vodi vas kroz sve što treba da znate da biste ovladali tom zveri i naterali je da peva umilnim glasom. Usput ćete se i zabaviti, a u tome i jeste stvar.

Možda imate malo iskustva – na primer, možda su vas „ohrabrivali“ da idete na časove klavira kada ste bili mali, ali je sviranje počelo da vas zanima tek sada, kada ste odrasli. A možda ste i bockali po bakinom pijaninu ili ste za rođendan dobili *Casio* klavijaturu, pa ste rešili da ozbiljnije shvatite svoje sviranje. I vi ste na pravom mestu. Možda uopšte niste loši na klaviru, nego razmišljate o tome da gurnete ruku dublje u džep i kupite nov bleštavi sintisajzer ili aranžersku klavijaturu, ali niste sigurni da ćete uspeti da se izborite s komplikovanom tehnologijom. Ova knjiga će pomoći i vama.

U osnovi, ovde se nalazi mnogo toga za svakog ko je zainteresovan za sviranje klavira ili klavijatura ili za podizanje svog muziciranja na sledeći nivo.

O knjizi

Klavir i klavijature za neupućene obrađuje širok opseg tema: od toga šta je četvrtina note i kako da pronadete notu „do“, preko razbijanja 12-taktne bluz strukture, pa do povezivanja klavijature s plejerom kako biste mogli da džemužete (improvizujete) omiljenu melodiju na slušalicama.

Poglavlja u Knjizi I bave se upoznavanjem sa instrumentom – kako da pronadete dobar instrument po povoljnoj ceni, šta treba da tražite, kako da ga održavate i, u osnovi, kako on radi i koji je najbolji način da na njemu svirate. Knjiga II je posvećena osnovama same muzike, sa poglavljima koja objašnjavaju kako se muzika razlaže na note i pauze, kako se čita partitura, i kako da držite ritam. Knjiga III spaja sve to i predstavlja skale, melodije, harmonije, ključeve, predznakove uz ključeve, i akorde.

Knjiga IV zalazi u pomodnije stvari, na primer, kako da vaše izvođenje bude elegantnije, kako da pretvorite levu ruku u svoju omiljenu pratnju i šta definiše različite klasične i popularne muzičke forme. Ona nudi i odlične savete o sviranju svih vrsta muzike na klaviru i klavijaturi. Knjiga V se cela vrti oko vežbe. Kao i sve drugo, sviranje klavira i klavijatura zahteva posvećenost i ponavljanje – to je, na kraju krajeva, put do Karnegi hola – ali u ovim poglavljima se trudimo da vam vežbanje i usavršavanje ostane zabavno koliko god je to moguće. Knjiga VI govori samo o elektronskim klavijaturama: kako da izaberete onu pravu, kako da otkrijete šta ona može, kako da iz nje izvučete najviše i kako da iskoristite njene složenije opcije. Knjiga

završava vodičem kroz besplatne muzičke zapise koji su rasuti svuda po knjizi. Slušanje tih melodija pomoći će vam da brže razumete muziku i unapredite svoje muzičke veštine.

Knjiga sadrži i tonu muzike. U njoj ćete naći gomilu pesama i semplova koje možete svirati i s kojima se možete bavljati, a mnoge možete slušati i besplatno, preko interneta.

U ovoj knjizi ćete možda primetiti da se neke veb adrese prostiru u dva reda teksta. Ako čitate štampanu verziju knjige i želite da posetite neku od navedenih veb stranica, samo prepisite adresu baš onako kako je navedena u tekstu, pretvarajući se da nije prelomljena u drugi red.

Neosnovane pretpostavke

Ova knjiga pravi nekoliko pretpostavki o vama, čitaocima:

- ✓ Volite da slušate muziku, a naročito volite zvuk klavira i klavijatura.
- ✓ Kada čujete nekoga da svira klavir, u vama se zapali iskra. Kažete sebi nešto kao: „Eh, da bar ja umem tako da sviram.“
- ✓ Do sada niste pohađali časove klavira, ili ste ih nekada u životu pohađali, ali sebe vidite kao početnika. U oba slučaja, voleli biste da vam se sve to jednostavno i razumljivo izloži i objasni.
- ✓ Imate klavir ili klavijaturu, ali ne svirate onoliko koliko biste želeli i treba vam pomoć.
- ✓ Nemate klavir niti klavijaturu ali razmišljate o kupovini i dobro bi vam došla pomoć u celom tom poslu. Najverovatnije, vaša klavijatura će imati barem 25 crnih i belih dirki, možda će se uključivati u struju, a možda i neće, i koštaće vas onoliko koliko ste voljni da za nju izdvojite.
- ✓ Volite sami da istražujete stvari.

Ako bilo koja od ovih pretpostavki važi za vas, čitate pravu knjigu.

Sličice korišćene u knjizi

Dok budete prolazili kroz poglavlja ove knjige, nailazićete tu i tamo na ve-sele sličice opisane u nastavku teksta. One su osmišljene tako da vam skre-nu pažnju na razne vrste informacija – od korisnih uputstava do prijatnih razbibriga.

Obavezno obratite pažnju na sve uz šta je prikazana ova sličica. Kao što pretpostavljate, to je nešto važno što ne bi trebalo da zaboravite.

Kada vidite ovu sličicu, znaćete da sledi neka zgodna informacija koja će vam uštedeti vreme, novac energiju i još štošta.

Povremeno ćemo zakoračiti u močvaru tehničkog žargona ili složenu diskusiju, a ova sličica će vas upozoriti na to. To nisu suštinski bitne stvari. Slobodno ih preskočite ako vas baš ne zanimaju.

Obratite pažnju na tekst označen ovom sličicom. On će vam pomoći da izbegnete greške i probleme.

Zvučni primeri koji se pojavljuju svuda u tekstu, oživljavaju muziku iz knjige. Ova sličica znači da na internetu možete da pronađete zvučni zapis koji je povezan sa onim o čemu čitate. Zapisi i odlomci se nalaze na adresi www.dummies.com/go/pianokeyboardaio.

Izvan knjige

Pored sadržaja knjige, na internetu se nalaze besplatne „puškice“ (*Cheat Sheet*) koje sadrže savete o pravljenju skala, modulaciji u drugi tonalitet, zauzimanju pravog položaja za sviranje i upoznavanju različitih vrsta elektronskih klavijatura. Posetite www.dummies.com/cheatsheet/pianokeyboardaio da biste došli do tog zgodnog materijala, a zatim ga odšampajte i držite pri ruci.

Možete pronaći i dodatne besplatne članke o stvarima koje prosto nisu mogle da stanu u knjigu. Tu su informacije o korišćenju pojednostavljenih notnih zbirki (engl. *fake book*) za proširenje repertoara, nastupanju sa drugima, dodavanju sinkopa, i vežbama koje su napisali neki izvanredni kompozitori. Pogledajte ih na www.dummies.com/extras/pianokeyboardaio.

Najzad, www.dummies.com/go/pianokeyboardaio sadrži više od 150 zvučnih zapisa koji prate ovu knjigu. Zaputite se tamo i poslušajte note, skale, akorde, pesme, vežbe, demonstracije zvuka instrumenata i raznih mogućnosti klavijatura – i mnogo više od toga.

Šta dalje

Knjiga je podeljena na delove, s poglavljima grupisanim na osnovu širokih, povezanih tema. Međutim, ne morate da ih čitate od prvog do poslednjeg – niti bilo kojim drugim redom. Zamisao je da preletite po sadržaju i odaberete ono što vam je zanimljivo, zavisno od etape muzičkog putovanja na kojoj se nalazite. Onda idite pravo na taj odeljak i bacite se na posao.

Ipak, ako želite savete o tome kako da počnete, evo ih nekoliko: ukoliko nikada pre niste dotakli klavir, obavezno počnite od Knjige I. Ako vam srce zalupa kada pogledate odšampane note, zaista bi trebalo da skoknete do Knjige II. Ukoliko već poznajete osnovno, pokušajte sa Knjigom III u kojoj ćete steći znanje o bitnim osnovama i tehnikama sviranja klavira. Ako vam

sviranje i ne ide tako loše, ali biste voleli da proučite i neke posebne stilove, kao što su rok, kantri ili džez, bacite se na Knjigu IV. Ukoliko ste prilično dobri, ali bi vam dobro došle vežbe za zagrevanje da bi vam prsti bili još gipkiji, pokušajte s Knjigom V. A ako ste spustili svoje vrele ručice na ganc novu klavijaturu ili sintisajzer i želite da se udubite u njihove mogućnosti, zaputite se do Knjige VI.

Na kraju: muzičko putovanje svake osobe je jedinstveno. Gde god da počnete – ili završite – bitno je da se zabavite (i nastavite da svirate).